

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

13 JUNI 1991

NOTA

— van de Vlaamse Executieve —

**over het standpunt van de Vlaamse Executieve
in verband met de verdere uitvoering van het SST-project**

Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project

A. Met betrekking tot de globale mobiliteitsproblematiek

Er is een toenemende mobiliteitsbehoefte te verwachten voor de toekomst, zowel wat betreft frequentie als afstanden.

Dit verschijnsel moet bekeken worden in het licht van de groeiende Europese eenheidsmarkt, de geografische positie van België hierin en de rol van Brussel als hoofdstad van Europa.

De spoorweg moet minimaal haar aandeel in deze stijgende vervoerbehoefte behouden. De SST biedt hiertoe een geschikte oplossing voor de toenemende mobiliteitsbehoefte op middelgrote afstanden.

B. Met betrekking tot de integratie in het binnenlands spoorwegnet

De SST vormt een belangrijke ingreep op het Belgische spoorwegnet. De verwezenlijking ervan is slechts doeltreffend indien deze bijdraagt tot een oplossing van knelpunten in het binnenlands spoorwegnet.

Deze integrale benadering heeft geleid tot de ontwikkeling van het toekomstplan „STAR 21”, dat het SST-project situeert in het kader van een algehele heroriëntering van het spoorwegaanbod en dat als basis dient voor het tienjarenplan 1991-2000 voor de spoorweginvesteringen. In het Vlaams Gewest werden de SST-investeringen duidelijk ook gericht op de verbetering van het binnenlands net. Of daaruit de

beoogde stijging van het marktaandeel zal volgen, hangt echter nauw samen met de exploitatiekenmerken van het vernieuwd spoorwegnet.

Het is daarom noodzakelijk om de werken uit te voeren om de komst van de SST mogelijk te maken maar de uitvoering van de werken die een verbetering van het binnenlands treinverkeer zowel kwantitatief als kwalitatief mogelijk maken moeten tegelijkertijd aangevat worden. De gecreëerde extra mogelijkheden voor het binnenlands vervoer moeten ook effectief benut worden. Een verbetering van het aanbod inzake voorstedelijk verkeer van de periferie van Brussel (Halle, Leuven, Mechelen), een betere verbinding met Limburg en Antwerpen, moeten in samenhang met de infrastructuurwerken gerealiseerd worden.

Ongeacht deze positieve aspecten wijst de Vlaamse Executieve erop dat de voorliggende regionale verdelingen van de spoorweginvesteringen voor haar onbevredigend zijn.

C. Met betrekking tot de leefmilieu-aspecten

De Vlaamse Executieve stelt vast dat de tot op heden door de NMBS voorgestelde definitieve opties beantwoorden aan het beoogd criterium van geminimaliseerde milieueffecten.

Wel acht zij een bijkomende studie aangewezen over de aangewende geluidsanalysemethoden. Bovendien dient nog een laatste MER-deelstudie te gebeuren aangaande de vooropgestelde variante te Bierbeek.

De Vlaamse Executieve vraagt niettemin aandacht voor bepaalde knelpunten bij de vooropgestelde SST-uitbouw, welke de individuele belangen van de omwonenden overstijgt. Meer bepaald wijst zij op de knelpunten te Halle-Lembek, te Zaventem en langsheen de lijn tot en met Leuven, en in Antwerpen zo geopteerd wordt voor een tunnel tot Antwerpen-Dam. De reeds bestaande knelpunten op lijn Antwerpen-Essen zullen bovendien in sterke mate bepalen of deze lijn aanvaardbaar is, dan wel gemaakt kan worden voor de uitbouw van een hogere snelheidslijn.

De Vlaamse Executieve wijst verder op de wezenlijke milieu-impact van alle alternatieven voor de verbinding naar Nederland en wenst dat hieromtrent in overleg met haar door de NMBS een bijkomend vergelijkend MER-rapport wordt opgesteld.

D. Met betrekking tot Gewestplanwijziging

In het kader van de procedure inzake gewestplanwijziging heeft de NMBS een voorstel van SST-tracés ingediend bij het Vlaamse Gewest.

Het betrof de delen van het SST-project voor :

- het vak tussen Lembeek en Brussel : delen van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse ;
- het vak tussen Brussel en Luik : delen van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, het gewestplan Leuven, het gewestplan Tienen-Landen en het gewestplan Sint-Truiden-Tongeren ;
- het vak tussen Brussel en de Nederlandse grens : delen van het gewestplan Mechelen.

Ten noorden van Antwerpen werden nog geen opties van tracés voorgesteld. Deze hangen mede af van de onderhandelingen met Nederland. De Vlaamse Executieve zal hierover haar standpunt bepalen nadat zij beschikt over een

duidelijke keuze van de manier waarop deze verbinding gerealiseerd wordt en in functie van een grondige vergelijkende studie van alle sociale, ruimtelijke, economische en milieu-aspecten.

In het bijzonder vraagt de Executieve dat er een bijkomende afweging gebeurt tussen deze tracés, mede als gevolg van de recente beslissing om langs de havenweg aan beide kanten van de grens een dienstzone uit te bouwen.

E. Conclusie

Vermits de SST mede tegemoet komt aan de oplossing van een groeiend mobiliteitsprobleem, geïntegreerd wordt in het bestaande spoorweganet en de voorliggende tracékeuze gebeurd is conform de vigerende milieueffectreglementering en na ruime inspraak van de bevolking, kan de Executieve haar principieel akkoord geven aangaande het SST-project in zijn algemeenheid en aangaande de huidige voorstellen tot gewestplanherziening.

De Vlaamse Executieve zal op continue wijze nagaan of :

- de voorziene realisaties in het kader van het tienjarenplan van de spoorweginvesteringen in het Vlaams Gewest daadwerkelijk uitgevoerd worden ;

- de concrete bouwrealisaties op zo optimaal en maximaal mogelijke wijze het oorspronkelijk landschappelijk en stedelijk karakter herstellen ;

- deze tracés gekozen worden, welke een minimaal milieueffect ressorteren.

In dit raam eist de Vlaamse Executieve dan ook dat er geregeld ruim overleg zou plaatsvinden over de investeringsuitvoering. Bij de beoordeling van de bouwvergunningen zal de Vlaamse Executieve haar houding bepalen in functie van deze evaluatie.
